تولید فیلم «گوشزد»

فیلم کوتاه «گوشزد» با موضوع خشونت کلامی به کارگردانی مهدی کشتکار در گروه فیلمسازی راز رسانه تولید شده است. این فیلم قرار است ۲۵ نوامبر (پنجم آذر) روز منع خشونت علیه زنان در فضای مجازی منتشر شود. ایران مسعودی تنها بازیگر فیلم است. دیگر عوامل فیلم عبارتند از: تهیه‌کننده: مهدی کشتکار، دستیار کارگردان: محمد هاشم‌خانی، نویسنده فیلمنامه: محمد چگینی. / جام جم دیلی

رونمایی از کتاب سه سپهبد اخلاص

ارتش جمهوری اسلامی ایران در راستای گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس، کتاب سه سپهبد اخلاص (شهیدان قرنی، صیاد و سلیمانی) را رونمایی می‌کند. برگزاری جشنواره علمی - پژوهشی و فرهنگی نقش دفاع‌مقدس در توسعه علم و دانش در دانشگاه علوم دریایی امام خمینی(ره) نوشهر، رونمایی از ۲۰ عنوان کتاب مصور کودک، رونمایی از پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها و تحقیقات نظری مراکز فرهنگی و دانشگاهی در حوزه دفاع مقدس و... از دیگر برنامه‌های ارتش به‌شمار می‌رود. / ایبنا

ضمایر [او]

چهره ۳بعدی رافائل طراحی شد

تردیدهایی که درباره محل دفن نقاش عصر رنسانس وجود داشت، باعث شد چهره او بازسازی شود

رافائل سانتسیو که به نام رافائل شناخته می‌شود، حدود ۵۰۰ سال پیش از دنیا رفته و سال‌هاست درباره محل دفن او تردیدهایی وجود دارد. به منظور برطرف شدن این تردید کارشناسان هنری و مدل‌سازان دست به کار شده‌اند و تصویر سه‌بعدی چهره او را بازسازی کرده‌اند. آنها شاید بتوانند با مقایسه این مدل سه بعدی با نقاشی‌هایی که این هنرمند از چهره خودش کشیده یا دیگران از او کشیده‌اند به معمای چندین ساله مدفن این هنرمند پایان بدهند. رافائل، نقاش و معمار نامدار ایتالیایی در کنار لئوناردو داوینچی و میکل‌آنژ از مهم‌ترین هنرمندان رنسانس به شمار می‌رود که سال ۱۵۲۰ میلادی و در ۳۷ سالگی درگذشت. در تمام این سال‌ها مقبره‌ای در پانتئون به عنوان محل دفن این هنرمند شناخته شده و در قرن ۱۹ میلادی نمونه‌ای مصنوعی با توجه به جمجمه رافائل ساخته شده است. با این حال کارشناسان از این موضوع که بقایای دفن شده در معبد پانتئون به رافائل تعلق داشته باشد، اطمینان نداشتند. حالا ایسنا به نقل از خبرگزاری فرانسه نوشته دانشمندان دانشگاه تورورگاتا در رم به مناسبت پانصدمین سالگرد درگذشت این هنرمند با کمک نسخه‌های مصنوعی بقایای جسد منسوب به رافائل، به بازسازی تصویر سه بعدی از چهره این هنرمند اقدام کردند که در نتیجه تصویری مشابه خودنگاره‌های رافائل و پرتره‌هایی که توسط سایر نقاشان همدوره این هنرمند خلق شده بودند، به دست آمد.

یکی از کارشناسان حاضر در این پروژه گفته با این که تصویر به دست آمده فقط ۸۰ درصد چهره اصلی رافائل را نشان می‌دهد، اما شکی نیست که این بقایا به هیچ یک از شاگردان این هنرمند تعلق ندارد و احتمال این‌که فرد دیگری تا این حد به رافائل شباهت داشته باشد، بسیار کم است.

همین که کارشناسان هنری دست به کار شده‌اند تا درباره مدفن رافائل یقین حاصل کنند، گواه وجود موثر او به عنوان یک هنرمند است، اما بد نیست این را هم بدانید این نقاش و معمار ایتالیایی بیشتر زمانش را صرف خلق آثار هنری به سفارش پاپ آن دوره می‌کرد که در نتیجه چندین تالار نقاشی شده در واتیکان در کارنامه وی ثبت شده است. همچنین بخشی از شهرت رافائل به خلق پرتره‌های چشم‌نواز و ظریف برمی‌گردد که سبب شده نامش در رده هنرمندان بزرگی همچون لئوناردو داوینچی و میکل آنژ قرار بگیرد.

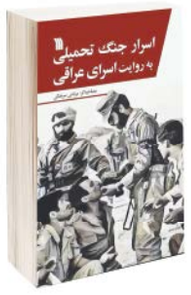

کتاب «اسرار جنگ به روایت اسرای عراقی» همان اوایل دهه ۶۰ به چاپ چهارم رسید و بعد دیگر تا امسال منتشر نشد

گفت‌وگو با مرتضی سرهنگی، درباره کتاب «اسرار جنگ تحمیلی به روایت اسرای عراقی» که چاپ پنجم آن بعد از ۳ دهه منتشر شده است

داستان غنیمت‌های فرهنگی جنگ

آذر مهاجر

ادبیات و هنر

گمان می‌رود این اولین بار در طول تاریخ باشد که تعداد زیادی از اسرای یک جنگ، تصمیم به اعتراف و تعریف‌کردن خاطرات‌شان گرفته‌اند، آن هم به میل و علاقه و برحسب وظیفه. این کاری است که اسرای عراقی در ایران کرده‌اند، نه پارسال و امسال بلکه در همان دهه ۶۰ و زمانی که هنوز جنگ تحمیلی در جریان بود. این اتفاق یگانه به همت مرتضی سرهنگی رقم خورده است؛ کسی که بعدها در سال ۱۳۶۷ همراه با هدایت‌ا... بهبودی دفتر ادبیات و هنر مقاومت را بنیان‌گذاری کرده و به گردآوری و تدوین خاطرات و آثار ادبی دوران دفاع مقدس پرداخته است.

سرهنگی که استاد خاطرات جنگ شناخته می‌شود، هنوز به سومین دهه زندگی قدم نگذاشته بود که عصر یک روز پاییزی در دفتر روزنامه جمهوری، پیشنهاد مصاحبه با اسرای عراقی را مطرح کرد و چند ماه بعد یعنی اواخر دی ماه سال ۱۳۶۱ توانست اولین مصاحبه‌ها را به سرانجام برساند و اسفند ماه همان سال در روزنامه منتشر کند. دو سال بعد، مجموعه مصاحبه‌های مرتضی سرهنگی با اسرای عراقی، در قالب یک کتاب در انتشارات سروش منتشر شد. کتاب «اسرار جنگ به روایت اسرای عراقی» همان اوایل دهه ۶۰ به چاپ چهارم رسید و بعد دیگر منتشر نشد تا امسال که چاپ پنجمش روانه بازار شده و بهانه‌ای به دست داده تا پای حرف‌ها و خاطرات مرتضی سرهنگی بنشینیم.

چطور شد که توجه شما به اسرای عراقی جلب شد و روی خاطرات آنها کار کردید؟

در مقدمه کتاب در این‌باره نوشته‌ام. داستان از این قرار است که وقتی سربازان به کشوری حمله می‌کنند و شهری را اشغال می‌کنند و دیگر پادشاهان بی‌تاج‌وتخت آنجا هستند. هر کاری بخواهند می‌کنند. عراقی‌ها آمده بودند به شهرهای ما و هر کاری هم دل‌شان خواست، کرده بودند. بخشی از جنگ ما دست عراقی‌هاست و ما تا جایی که می‌توانیم باید این اطلاعات را گردآوری و منتشر کنیم و بدانیم آنها درباره جنگی که با ما داشتند چه می‌گویند.

برای همین است که این کتاب را غنیمت فرهنگی جنگ می‌دانید؟

بله. این کتاب و کتاب‌هایی که اسرای عراقی نوشتند. آنها بیشتر از ۶۰ عنوان کتاب در ایران نوشتند و رفتند. این کتاب‌ها جزو غنایم فرهنگی است و نوعی عذرخواهی ملی را می‌توان در این کتاب‌ها دید با این مضمون که ببخشید اگر کشورتان را ویران کردیم و داریم می‌رویم.

برخی هم نرفتند و ماندند!

نمی‌خواهم بگویم به اسیران عراقی در کشورمان خوش گذشته اما ارتش ما سختگیری نکرد. ارتش ما پیشانی روشن و بلندی دارد و خوب به این افراد رسیدگی کرده است. همین باعث شد برخی از اسرا به کشور خودشان برنگردند و در ایران بمانند.

خوش‌رفتاری ایرانی‌ها با اسرای عراقی به نظرم یک درس است که شاید در کشورهای دیگر اتفاق نیفتاده باشد. نتیجه همین خوش‌رفتاری بود که اسیر جنگی در کشوری که اسیرش بوده خاطراتش را می‌نویسد و منتشر می‌کند!

برای ما چقدر خواندن این خاطرات مفید است؟ برای مایی که از جنگ هشت‌ساله درد داریم، این عذرخواهی ملی می‌تواند التیام‌بخش باشد؟

نمی‌خواستیم دردی را با این کتاب‌ها درمان کنیم. می‌خواهیم نشان بدهیم کشوری که با ما جنگیده، چطوری به ما نگاه می‌کرده است. این آگاهی، شناخت ما را بالا می‌برد. هم عراقی‌ها و هم ما می‌دانیم جنگ هشت‌ساله ابتدا به عراقی‌ها تحمیل شد و بعد به ما. آنها حتی هنوز درگیر جنگ هستند. ما با هیچ کشوری مثل عراق این همه علقه معنوی، عاطفی، دینی و مذهبی نداریم. کربلا در خاک عراق است، نجف را داریم، کاظمین و سامرا را.

این جنگ به صدام دیکته شد، چون قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر پیش از این‌که یک قرارداد بین دو کشور ایران و عراق باشد، یک قرارداد جهانی و بین‌المللی است. در تمام زمان‌ها و در تمام دولت‌ها این قرارداد بین ایران و عراق معتبر است. کما این‌که امروز هم این قرارداد معتبر است و زمان پهلوی دوم هم معتبر بوده. قرارداد الجزایر قابل نقض نبود و این فرصت را به صدام دادند که این قرارداد را نقض و به ایران حمله کند درحالی‌که در بند بند آن سه کلمه تاکیدی وجود دارد: قطعی، دائمی و غیرقابل نقض.

کشور ما ۳/۷ برابر یعنی نزدیک به چهار برابر کشور عراق است. جمعیت کشورمان هم، زمان جنگ سه‌برابر عراق بود و هنوز هم هست. درمجموع ما هفت‌برابر برتری طبیعی نسبت به عراق داشتیم و دنیای قدرتمند مشوق عراق بود که به ایران حمله کند، به‌طوری‌که ما در ایران از ۱۵ کشور اسیر جنگی داشتیم. بسیاری از آنها را دیده‌ام و با آنها صحبت کرده‌ام.

از کدام کشورها؟

از مصر، اردن، یمن، تونس، مراکش، کویت، عربستان و... .

وقتی پای صحبت این اسرا که می‌نشستید، دنبال چه چیزی بودید؟

جنگ فقط در حد یک خبر به اطلاع ما می‌رسید، در حالی که خیلی چیزها در بطن این خبر وجود داشت که باید آنها را می‌یافتیم. باید جنگ را بهتر و بیشتر بشناسیم، چون آن‌وقت است که می‌توانیم درست‌تر قضاوت کنیم.

جنگ اتفاق مهمی است؛ مبدا تاریخ است. در محاوره روزمره هم این عبارات را شنیده‌ایم: قبل از جنگ، بعد از جنگ یا مثلا قبل از جنگ جهانی دوم یا بعد از جنگ جهانی دوم. مبدا تاریخی باید سند داشته باشد و بخشی از سند جنگ هشت ساله ما، نزد عراقی‌هاست که تا حد ممکن تلاش کردیم به این بخش از سند جنگ هم دست پیدا کنیم.

فکر می‌کنید اسرا به اندازه کافی صادقانه با شما همکاری می‌کردند؟

من بنا را بر حقیقت گذاشتم، چون اجباری در کار نبود. آنهایی که نمی‌خواستند حرف بزنند اصلا پا پیش نگذاشتند. بعضی از اسرا نگاهم نمی‌کردند، بس که از من بدشان می‌آمد. آنهایی که با من مصاحبه کردند، اجباری نداشتند و من هم نمی‌خواستم کسی به زور بیاید صحبت کند. اگر قرار بود مجبورشان کنیم و حرف‌های غیرواقعی بشنویم چه ارزشی داشت و به چه دردی می‌خورد؟! من دنبال حقیقت بودم و این کتاب، تمام کاری بود که می‌توانستم بکنم. کاری که یک نفر می‌توانست بکند. بیشتر از این نمی‌توانستم. من یک نفر بودم که صبح می‌رفتم اردوگاه اسیران عراقی و شب برمی‌گشتم، بیشتر از من بر نمی‌آمد. بعدها تشویق‌شان کردم خاطراتشان را بنویسند، کمک‌شان کردم و نوشته‌هایشان را ترجمه و منتشر کردم. این اتفاقی بود که ما توانستیم انجام بدهیم، اما عراقی‌ها نتوانستند از اسرای ما چنین کتاب‌هایی بگیرند.

خاطرتان هست که در مجموع با چند نفر مصاحبه کردید؟

یادم نیست. سی و چند سال پیش بود. زمانی که این کار را شروع کردم مجرد بودم و حالا نوه دارم.

در مقدمه کتاب این را هم نوشته‌اید که به چه دلیل اسم و رتبه نظامی اسرای عراقی را پای هر مصاحبه ذکر نکرده‌اید. این تصمیم شما به تهدیدهای حزب بعث مربوط بود، اما حالا دیگر حکومت صدام سقوط کرده، چرا در چاپ پنجم این اطلاعات را اضافه نکردید؟

مشخصات را نگاه داشته‌ام و در چاپ‌های بعدی به کتاب اضافه خواهد شد.

برخورد سینما با جنگ این‌طور است که در جریان وقوع جنگ، فیلم‌های سلحشوری و قهرمانانه ساخته می‌شود. بعد از جنگ تلخی‌ها، دردها و زخم‌های جنگ به تصویر درمی‌آید و کمی بعدتر حتی زمینه برای نقد جنگ باز می‌شود. آیا در ادبیات هم همین‌طور است؟

جنگ دو دستور زبان دارد. یکی دستور زبان عصر جنگ که دستور زبان تبلیغی، شعاری و حماسی است. چون باید مردم را برای مقابله با ناملایمات جنگ آماده کند. اینجا و همه جای دنیا همین دستور زبان متداول است، اما دستور زبان بعد از جنگ، تعقلی است. تبلیغ با تعقل فرق می‌کند. ما چه بخواهیم و چه نخواهیم تبلیغ با نوعی مبالغه توام است؛ حتی درباره یک کالا بازرگانی. این روند در ایران و هر کشور دیگری طبیعی است و در ادبیات هم همین روند وجود داشته است.

در کشورهای دیگر جهان، سابقه دارد که اسرای جنگی درباره خاطراتشان در کشوری که اسیر بوده‌اند کتاب بنویسند؟

تلاش کردم پیدا کنم، ندیدم شاید باشد، اما اسیر جنگی وقتی به خانه‌اش برمی‌گردد قلم و کاغذ برمی‌دارد و می‌نویسد چه بر او گذشته است.

بیش از ۶۰ عنوان کتاب را اسرای عراقی با حمایت شما در ایران نوشته و منتشر کرده‌اند. این افراد جزو کسانی بودند که در جریان تدوین کتاب با آنها آشنا شده بودید؟

بله، با تعدادی از آنها در اردوگاه آشنا شده بودم.

تا به حال کارگردانی خواسته بر اساس این خاطرات فیلم بسازد؟ و آیا این کار شدنی هست؟

سینما دنیای من نیست، اما به اقتباس ادبی در سینما اعتقاد دارم.

فکر می‌کنید مخاطب بعد از خواندن این کتاب به چه قضاوتی خواهد رسید؟

نمی‌دانم مخاطب به چه قضاوتی خواهد رسید، اما خودم می‌دانم چه کرده‌ام. رفته بودم ببینم عراقی‌ها جنگ را چطور می‌دیدند، آنها چه کرده بودند و چه فکرهایی می‌کردند. در همین حد! وقتی به صورت پاورقی در روزنامه منتشر می‌شد، استقبال خوبی کردند و بعدها هم کتاب خواهند شد، اما درباره قضاوت مخاطب نظری ندارم.

دیدنی

لبنان در آغوش مجسمه مسیح(ع)

مجسمه بزرگ حضرت مسیح (ع) در شهر ریودوژانیرو برزیل برای ابراز همدردی با مردم لبنان به رنگ پرچم این کشور نورپردازی شد. این تندیس ۳۹/۶ متری که سال ۱۹۲۶ و در ارتفاع ۷۱۰ متری نوک کوه کورکووادو ساخته شده برای همدردی با مردم لبنان در پی انفجار در بندر بیروت با تصویری از پرچم این کشور نورپردازی شد. در پی حادثه انفجار بزرگ در بیروت در سه‌شنبه هفته گذشته (۱۴ مرداد)، ۱۵۰ نفر کشته، هزاران نفر زخمی و بیش از ۲۵۰ هزار نفر بی‌خانمان شدند. / ایسنا

عدد اول

طرح «تابستانه کتاب» در مازندران

طرح تابستانه کتاب از روز گذشته و همزمان با روز عید سعید غدیرخم در کتابفروشی‌های عضو این طرح در سراسر مازندران آغاز شده است و علاقه‌مندان می‌توانند به مدت ۱۳ روز با استفاده از یارانه در نظر گرفته شده کتاب بخرند. مؤسسه خانه کتاب و ادبیات ایران در راستای ترویج فرهنگ کتابخوانی و تسهیل خرید کتاب برای علاقه‌مندان و خانواده‌ها، طرح تابستانه کتاب را در ادامه طرح‌های فصلی فروش یارانه‌ای کتاب در سراسر کشور آغاز کرده است. مازندران نیز با ۲۶ کتابفروشی عضو این طرح است. / ایبنا

۲۶

عدد دوم

سرود تهران

مجموعه‌شعر سرود تهران اثر رضا قنبری، شاعر و منتقد ادبی به چاپ دوم رسید. این مجموعه‌شعر که شامل شعری بلند به نام سرود تهران و چند شعر دیگر از رضا قنبری است پیش از این توسط نشر مایا در سال ۹۶ منتشر شده بود. شعر بلند سرود تهران یکی از بهترین آثار این شاعر در طول دو دهه کار ادبی‌اش است که منظرها و سویه‌های اجتماعی فرهنگی و سیاسی شهر تهران در آن بازتاب و بازنمودی ادراکی و هنری دارد. / هنرآنلاین

۲

مستند [کات]

اکران ویژه «آیت‌ا...» در نجف اشرف

مستند زندگی مرحوم حضرت آیت‌ا... سیدابوالقاسم خویی از مراجع بزرگ شیعه در مؤسسه آیت‌ا... خویی در نجف اشرف رونمایی شد. به گزارش جام‌جم، به مناسبت عید بزرگ غدیر که با سالگرد ارتحال زعیم حوزه علمیه، سیدابوالقاسم موسوی خویی مصادف بود، فیلم مستند آیت‌ا... به تهیه‌کنندگی و کارگردانی سیدمصطفی موسوی‌تبار با روایتی از زندگی این مرجع عالی‌قدر به نمایش گذاشته شد.

در مراسم رونمایی از این مستند، جمعی از فضلا و استادان حوزه علمیه نجف اشرف از جمله حجت‌الاسلام والمسلمین سیداحمد صافی نماینده آیت‌ا... سیستانی و متولی شرعی حرم حضرت ابوالفضل العباس(ع)، نمایندگان بیت آیت‌ا... شیخ بشیر نجفی و نمایندگان بیت آیت‌ا... حکیم حضور داشتند و پیام سیدمصطفی موسوی‌تبار کارگردان این اثر برای حاضران قرائت شد. این فیلم به زندگی آیت‌ا... خویی، دستاوردها، چالش‌ها و مظلومیت‌های مرجعیت و حوزه علمیه نجف اشرف می‌پردازد. این مستند جنبه‌های گوناگونی از شخصیت این عالم بزرگ شیعی را از دوران کودکی و مشق دروس حوزه تا ایام جوانی و تربیت شاگردان به تصویر می‌کشد. مستند آیت‌ا...، تولید موسسه عهد و محصول سازمان هنری رسانه‌ای اوج است که در روزهای اخیر در سامانه‌های پخش فیلم فیلیمو، فیلمگردی و عماریار در دسترس مخاطبان قرار گرفته است.

فیلم [راش]

قهرمان کشتی کج به دنبال شخصیت منفی «بتمن»

دیو باتیستا و مرزهای جدید بازیگری

کیکاووس زیاری

سینمای جهان

اوضاع فیلم‌های ابرقهرمانانه کمیك استریپی به جایی رسیده که حالا قهرمان کشتی کج جهان هم می‌خواهد نقش یکی از ابرقهرمانان معروف داستان‌های شرکت دی‌سی کامیکز را بازی کند. دیو باتیستا که چندین مدال طلای مسابقات کشتی کج را روی طاقچه خانه‌اش دارد، به دنبال بازی در نقش بین است. ورزشکار و بازیگر ۵۱ ساله گونه اکشن، در گفت‌وگویی از علاقه‌اش برای حضور در قسمت‌های جدید مجموعه «بتمن» می‌گوید. با آن‌که کار تولید قسمت جدید و احیا شده بتمن مدتی قبل آغاز شد، اما باتیستا می‌خواهد بخشی از آن باشد. ظاهرا بیماری کرونا که باعث توقف کار فیلمبرداری و تولید محصولات سینمایی و از جمله بتمن جدید شده، علت بالا رفتن روحیه باتیستا شده است.

درخواست بازیگر برای حضور در بتمن تازه در شرایطی است که اطلاعات زیادی درباره آن در اختیار رسانه‌های گروهی قرار نگرفته است و کسی چیز زیادی درباره‌اش نمی‌داند، اما طبق معمول تمام فیلم‌های بتمنی، شخصیت ابرقهرمان داستان یکی دو دشمن پرقدرت دارد. یکی از آنها، البته شخصیت بین است و باتیستا چشم به این نقش دوخته است. بین یکی از دشمنان دیرینه و قسم خورده شخصیت دووجهی بروس وین / بتمن است و در این رابطه، شهرت خیلی زیادی دارد. باتیستا می‌گوید: «ابتدا خودم خیلی متوجه این موضوع نبودم، اما در توییتر مطالبی خواندم که در آنها مرا به‌عنوان گزینه‌ای مناسب برای این نقش معرفی کرده بودند. خواندن این مطالب برای خودم هم جالب بود. داستان مصور بتمن را خواندم و با شخصیت بین آشنا شدم. او را موجودی جالب توجه دیدم و حالا خودم هم باور دارم این نقش به درد من می‌خورد. طرفدارانم هم دوست دارند در فیلم‌های ابرقهرمانانه بازی داشته باشم و از بابت حضور در «نگهبانان کهکشان» بسیار خوشحال هستند. حالا آنها می‌خواهند این فضا را گسترش دهم و با مجموعه‌ای مهم و پرطرفدار مثل